

ŠOA
HOLOCAUST

POJMY

HOLOKAUST

- VŽITÝ POJEM pro hromadné vyvražďování Židů nacisty během 2.WW
- původně „ZÁPALNÁ OBĚŤ“ Bohu → užívání zpochybňováno
- Zavraždění Židů nebylo náboženskou obětí
- pojem rozšiřován tak, aby zahrnul i jiné skupiny rasově pronásledované

ŠOA

- Izrael a v židovské kruhy mimo Izrael
- hebrejské slovo pohroma → „zničení“ nebo „velké neštěstí/zlo/“
- označení dřívějších protižidovských násilných akcí

<http://www.kutnohorskelisty.cz/wp-content/uploads/2013/04/%C5%A1oa1-274x207.jpg>

ŠOA - HOLOCAUST

- odejmutí lidských práv a občanské rovnoprávnosti
- zbavení lidské důstojnosti = DEHUMANIZACE
- ZVRÁCENÍ PROCESU EMANCIPACE A INTEGRACE DO VĚTŠINOVÉ SPOLEČNOSTI

- VLIV na společnost
 - každodenní soužití i celkový pohled na vztah k jiným
 - NÁVYK na nerovnoprávné postavení a postupné oddělení menšiny

- DILEMATA na denním pořádku
 - zda pozdravit souseda označeného hvězdou
 - zda pomoci s nákupem mimo hodiny povolené pro Židy
 - zda schovat židovského uprchlíka = obrovské riziko

ŠOA - HOLOCAUST

- pokusy se obohatit na židovském majetku
- převzetí obchodu po deportovaném žid. susedovi
- udávání „židomilců“ = lidé obviněni ze solidarity s pronásledovanými

HOLOCAUST tedy probíhal nejen v koncentračních táborech, za ostnatými dráty, v ghettech, ale v každodenním životě celé společnosti

ŽIDÉ

- ZVRÁCENÁ RASOVÁ TEORIE – Židé výjimečná kategorie
„škůdci a ničitelé hodnot“
„zhoubný vliv“ na civilizaci
- Židé ale dalekosáhle INTEGROVÁNI
 - nelišili se jazykem, oděvem ani chováním, sňatky...
- anexe západního Polska = nárůst židovské populace v Němci kontrolované o 1,5 milionu
 další emigrace nebyla možná
soustředování ve velkých městech s větší žid. populací
= SEGREGACE + CÍLENÝ HLADOMOR

VARŠAVA
LODŽ

GHETTO

- středověk – ghetto = oddělení, podřazenost, ale pevné místo Židů v křesťanské společnosti
- nacismus – ghetto = předstupeň k definitivnímu odstranění
- 9/1939 – R. HEYDRICH – nařízení o soustředění Židů v ghettech a zřízení „židovských rad“
- † 3000/měsíc hlady

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/31/Warsaw_Ghetto.svg/800px-Warsaw_Ghetto.svg.png

- dočasné řešení

<http://www.koncentracni-tabory.estranky.cz/img/mid/134/warsaw-ghetto-1940.jpg>

TEREZÍN

- vhodný kvůli velkým kasárnám, možnosti snadné ostrahy
(valy, zdi, bašty = snadná izolace)
- PRVNÍ TRANSPORT – KOMANDO VÝSTAVBY
- 24. 11. 1941
- 1941-45 74 000 Židů z českých zemí (+600 z pohraničí)
 42 000 z nacistického Německa
 15 000 z Rakouska
 + několik tisíc z Nizozemska, Slovenska a Dánska
- poslední dny války – zavlčeno asi 15 000 vězňů z evakuovaných z dalších KT

TEREZÍN

■ několik rolí

- MÍSTO KONCENTRACE
- PRŮCHOZÍ GHETTO PRO ŽIDY Z PROTEKTORÁTU → DEPORTACE DÁLE NA VÝCHOD → †
- ROLE V NAZI PROPAGANDĚ (divadlo pro mezinárodní Červený kříž)
snaha před světem skrýt skutečnou podstatu vyhlazování evropských Židů

http://www.yadvashem.org/yv/en/education/educational_materials/adl/images/lesson4_13.jpg

TEREZÍN

■ ŽIVOT

- na první pohled
 - neorganizován jako KT
 - neprobíhaly APELY (= povinné nástupy spojené s počítáním a ponižováním)
 - věžňové – svůj civilní oděv (s hvězdou)
 - bez plynových komor a systematického vraždění

HLAD, ŠPÍNA, NEMOCI A SMRT
HROMADNÉ UBIKACE
(KASÁRNA I SOUKROMÉ DOMY)
PRACOVNÍ POVINNOST PRO
VŠECHNY (x děti a staří lidé)
SOCIÁLNÍ ROZDÍLY MEZI VĚZNI

KRVAVÉ ZEMĚ

- útok na SSSR – vystupňování antisemitského teroru
- jednotky EINSATZGRUPPEN SS
 - CÍL – vyhledat a fyzicky likvidovat sovětské pol. komisaře i veškeré Židy
 - stovky vesnic † během několika dní i hodin
 - oběti nuceny vykopat vlastní hromadné hroby
- 33 tisíc kyjevských Židů – září 1941 – rokle BABI JAR

<http://www.berdichev.org/imagens/Babi%20Yar-72.jpg>

<http://www.delet.sk/public/portal/content/thumbnails/3348-672x378.jpg>

KRVAVÉ ZEMĚ

- 25 tisíc v okolí Rigy
 - 23 600 v KAMENCI PODOLSKÉM
 - 21 tisíc ROVNO
 - 19 tisíc MINSK
-
- KRVAVÉ ZEMĚ = LITVA, LOTYŠSKO, UKRAJINA, BĚLORUSKO, POLSKO
-
- půl roku – 1 milion obětí
 - do konce války jednou tolik

ENDLÖSUNG = KONEČNÉ ŘEŠENÍ ŽIDOVSKÉ OTÁZKY

- Evropa má být zbavena židovské rasy
- ADOLF EICHMANN
 - metoda – deportace do odlehlých oblastí a otrávení plynem
 - výfukové plyny
 - cyklon-B (kyanovodík)
- počátek – 12/1941 CHELMNO
- 20. 1. 1942 KONFERENCE VE WANNSEE (u Berlína)
- předseda Reinhard Heydrich
 - cíl sladit činnost jednotlivých úřadů a složek
 - Eichmannův odhad počtu Židů: 11 milionů
- OPERACE REINHARD – do 12/1943 – 2,25 mil.

KONCENTRAČNÍ TÁBORY

■ TREBLINKA

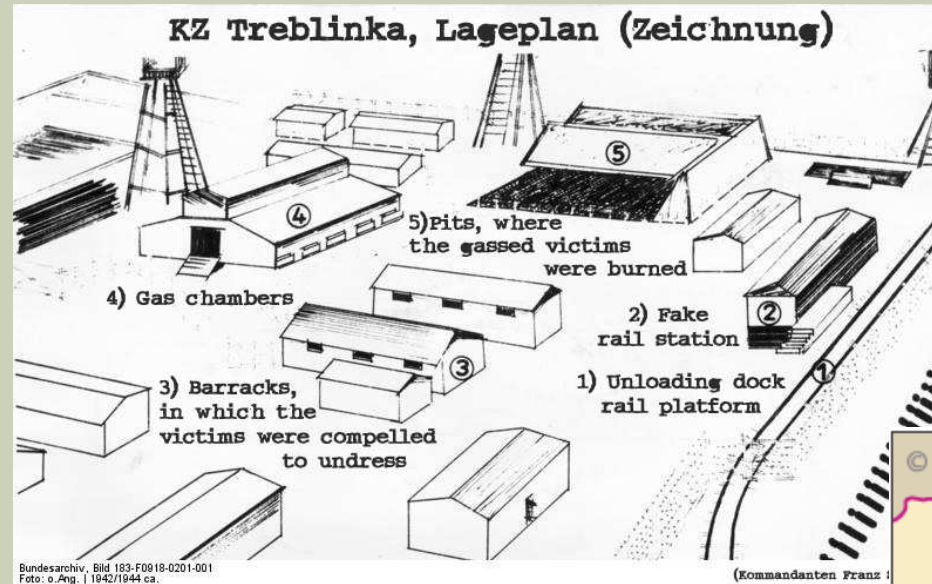
■ 900 TISÍC

■ BELZEC

■ 600 TISÍC

■ SOBIBOR

■ 300 TISÍC

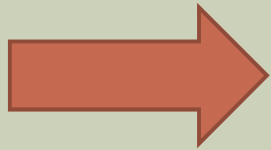

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5d/Bundesarchiv_Bild_183-F0918-0201-001_KZ_Treblinka,_Lageplan_\(Zeichnung\)_II.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5d/Bundesarchiv_Bild_183-F0918-0201-001_KZ_Treblinka,_Lageplan_(Zeichnung)_II.jpg)

http://www2.holocaust.cz/web_data/icons/maps/treblinka.gif

KONCENTRAČNÍ TÁBORY

- SONDERKOMMAND – úkoly třídít oblečení, přenášet a likvidovat mrtvoly
 - NEJVETŠÍ – MAJDANEK (Lublin) 200 000 + komplex lágrů OSVĚTIM
 - 3 hlavní 1,2 – 1,5 milionu †
 - 36 vedlejších
 - 44 tisíc z Terezína
 - OSVĚTIM II = TREBLINKA (BIRKENAU)
 - TŘÍDĚNÍ – práceschopné x záminka mytí – plynové komory
 - největší výkon = 6000/den
 - 4 krematoria
- BARÁKY – i tisíc otroků, pravidelné selekce – nemocní
- PSEUDOLÉKAŘSKÉ POKUSY – RUDOLF MENGELE

PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA

- již po Mnichovu – VYLUČOVÁNÍ ŽIDŮ
 - „DOLOŽENÍ NÁRODNÍ SPOLEHLIVOSTI“
- po Protektorátu – zrychlení procesu
- protektorátní vláda se snažila:
 - vyvlastnění žid. majetku
 - 17. 3. 1939 zastavení praxe „neárijských advokátů a lékařů“
 - nálepky pro obchody „árijské“
 - okupační úřady se snažily vyvlastňování bránit

ODDĚLENÍ ŽIDŮ

- obecní prostory
- hromadná doprava
- parky, lesy, koupaliště
- „lepší části měst a obcí“

- OZNAČENÍ

- od září 1940
- starší šest let

- úplná izolace a nakonec

i deportace do ghatt a koncentračních táborů
(v Polsku již 1939)

http://www2.holocaust.cz/web_data/images/count-ries/ushmm09426_small.jpg

DEPORTACE

- zbavení posledního zbytku svobody
- 10/1941 - 12/1942 - drtivá většina Židů žije v Polsku
- ušetřeni lidé pracující na židovské náboženské obci či lidé ze smíšených manželství - PROZATÍM!

■ SHROMAŽDIŠTĚ

- školy, sokolovny
- předání klíčů od bytu
- potvrzení odevzdání majetku Říši
- prohlídky

■ TRANSPORTY

- součást rozsáhlého systému deportací Židů
- přeplněné dobytčáky
- často několik dní bez jídla a pití, toalety

<http://img.geocaching.com/cache/628c723b-ee13-4dc1-94f4-73cce6b81aaf.jpg?rnd=0.8511164>